

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تاریخ ایران باستان

موضوع:

بررسی وضعیت آسیای صغیر در دوره هخامنشی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر نادر میرسعیدی

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر مهرناز بهروزی

نگارش:

فاطمه اکبری

زمستان ۱۳۹۰

فداوندا سپاست باد بر نعمت ریزانی که به من ارزانی داشتی و
پاک باد هر آینه علم و معرفتی که در فکر و ذهن من نهادی.
فداوندا میسر سفت و طولانی است امید، به امید تو بستم یاری ام
ده که تنها به مسیر تو آیم.

تقدیم به پدر و مادرم که وجودشان شکرگاه عالم و حضورشان
عظمت و حسن فداوندی است اینان جلوه رحمت و هدایت
الهی هستند. و من بارگاه الهی را

تقدیر و تشکر :

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر نادر میرسعیدی به پاس
زحمات بی دریغ ایشان و تمامی اساتید ارجمند که در این
مدت، مرا یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را می نمایم.

فصل اول : کلیات تحقیق

- ۱-۱ مقدمه ۲
- ۱-۲ بیان مسئله ۴
- ۱-۳ سوالات تحقیق ۵
- ۱-۳-۱ سوال اصلی ۵
- ۱-۳-۲ سوالات فرعی ۵
- ۱-۴ فرضیه های تحقیق ۵
- ۱-۴-۱ فرضیه اصلی ۵
- ۱-۴-۲ فرضیه های فرعی ۶
- ۱-۵ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن ۶
- ۱-۶ اهداف تحقیق ۶
- ۱-۷ روش تحقیق ۷
- ۱-۸ روش گردآوری اطلاعات ۷
- ۱-۹ روش تجزیه و تحلیل داده ها ۷
- ۱-۱۰ متغیرها و واژه های کلیدی ۸
- ۱-۱۱ پیشینه تحقیق ۸
- ۱-۱۱-۱ تاریخ امپراتوری هخامنشیان ۸
- ۱-۱۱-۲ ایران از آغاز تا اسلام ۹
- ۱-۱۱-۳ لشکرکشی خشایارشا به یونان ۹
- ۱-۱۱-۴ تاریخ سیاسی هخامنشی ۱۰
- ۱-۱۱-۵ تاریخ باستانی ایران ۱۱
- ۱-۱۱-۶ تاریخ مردم ایران ۱۱
- ۱-۱۲ اهمیت تحقیق ۱۲

- ۱۳-۱ نقد و بررسی منابع ۱۲
- ۱-۱۳-۱ هرودت ۱۲
- ۲-۱۳-۱ آناباسیس گزنفون ۱۴
- ۳-۱۳-۱ کوروش نامه گزنفون ۱۵
- ۴-۱۳-۱ پلوتارک ۱۵
- ۵-۱۳-۱ تاریخ ایران باستان ۱۶
- ۶-۱۳-۱ تاریخ شاهنشاهی هخامنشی ۱۷

فصل دوم : پیشینه آسیای صغیر پیش از غلبه هخامنشیان

- ۱-۲ موقعیت جغرافیایی ۱۹
- ۲-۲ شهرهای مهم آسیای صغیر ۲۱
- ۳-۲ مهاجرت یونانی ها به آسیای صغیر ۲۴
- ۴-۲ آسیای صغیر و هیتی ها ۲۶
- ۵-۲ آسیای صغیر و لودی ها ۳۲
- ۱-۵-۲ دولت لودیا ۳۴
- ۶-۲ روابط لودیا با مادها ۳۶

فصل سوم : وضعیت آسیای صغیر از آغاز هخامنشیان تا زمان خشیارشا

- ۱-۳ دوران کورش ۴۲
- ۱-۱-۳ سرنوشت کرزوس ۵۲
- ۲-۱-۳ ادامه فتوحات در آسیای صغیر ۵۶
- ۳-۱-۳ شورش پاکتی یس ۵۸
- ۴-۱-۳ گشودن شهرهای آسیای صغیر ۶۱
- ۲-۳ دوران کمبوجیه ۶۶
- ۳-۳ دوران داریوش یکم ۷۰

- ۱-۳-۳ سرکوبی اورتیس ، ساتراپ سارد ۷۱
- ۲-۳-۳ دموکدس و کسب اطلاعات از سرزمین های یونانی ۷۵
- ۳-۳-۳ داستان سولسن برادر جبار ساموس ۷۶
- ۴-۳-۳ لشکرکشی علیه سکاها ۷۸
- ۵-۳-۳ شورش ایونیه ۸۶
- ۱-۵-۳-۳ دلایل شورش ۸۸
- ۲-۵-۳-۳ چگونگی شورش ۹۱
- ۶-۳-۳ حمله به یونان - نبرد ماراتن ۹۸
- ۴-۳ دوره خشایارشا ۱۰۴
- ۱-۴-۳ آمادگی برای نبرد با یونان ۱۰۴
- ۲-۴-۳ نبردهای ترموپیل ، سالامیس ، پلاته و میکاله ۱۰۸
- ۳-۴-۳ اتحادیه دلس ۱۱۴

فصل چهارم : وضعیت آسیای صغیر از اردشیر یکم تا انقراض هخامنشیان

- ۱-۴ دوره اردشیر یکم ۱۱۹
- ۱-۱-۴ صلح کالیاس ۱۱۹
- ۲-۱-۴ تمیستوکلس در دربار ایران ۱۲۳
- ۲-۴ دوره داریوش دوم ۱۲۴
- ۱-۲-۴ شورش های آسیای صغیر در عصر داریوش دوم ۱۲۷
- ۲-۲-۴ قدرت یابی کوروش کوچک در آسیای صغیر ۱۳۰
- ۳-۴ اردشیر دوم ۱۳۱
- ۱-۳-۴ حمله آژه زیلاس به آسیای صغیر ۱۳۲
- ۲-۳-۴ شورش ائوگوراس ۱۳۵
- ۳-۳-۴ صلح آنتالسیداس ۱۳۷

- ۴-۳-۴ قیام شهربانان آسیای صغیر ۱۴۰
- ۴-۴ اردشیر سوم ۱۴۳
- ۴-۴-۱ قدرت یابی مقدونیه ۱۴۵
- ۴-۵ ارشک یا ارسس ۱۴۶
- ۴-۶ داریوش سوم ۱۴۷

فصل پنجم: بررسی وضعیت اداری، فرهنگی و تمدنی آسیای صغیر در دوره هخامنشی

- ۵-۱ تاثیرات متقابل آسیای صغیر و ایران ۱۵۱
- ۵-۱-۱ ضرب سکه ۱۵۱
- ۵-۱-۲ هنر و معماری ۱۵۵
- ۵-۱-۳ کیش و آیین ۱۵۸
- ۵-۲ سیاست دینی هخامنشیان در آسیای صغیر ۱۶۰
- ۵-۳ نحوه اداره قلمرو آسیای صغیر توسط هخامنشیان (وضع اداری) ۱۶۲

فصل ششم: نتیجه گیری

- نتیجه گیری ۱۷۳
- نقشه ها و تصاویر ۱۷۶
- فهرست منابع ۲۱۱

چکیده انگلیسی

فهرست نقشه ها

- ۱- نقشه جغرافیایی آسیای صغیر ۱۷۶
- ۲- تصویر ماهواره ای آسیای صغیر ۱۷۷
- ۳- نقشه اوضاع طبیعی آسیای صغیر ۱۷۸
- ۴- نقشه آسیای صغیر در دوره باستان ۱۷۹
- ۵- نقشه آسیای صغیر در دوره باستان ۱۸۰
- ۶- نقشه امپراتوری هیتی ۱۸۱
- ۷- نقشه آسیای صغیر در دوره کورش و کمبوجیه ۱۸۲
- ۸- نقشه آسیای صغیر در دوره داریوش اول ، مسیر لشکرکشی داریوش به سوی یونان و به سمت سرزمین سکاها ۱۸۳
- ۹- نقشه آسیای صغیر از خشایارش اول تا داریوش سوم ۱۸۴
- ۱۰- نقشه جنگ های پلوپونز ۱۸۵
- ۱۱- نقشه امپراتوری هخامنشیان ۱۸۶

فهرست جدول

- ۱- گاهنگاری آسیای صغیر ۱۸۷

فهرست تصاویر

- ۱- نقش کرزوس روی یک گلدان عتیقه یونانی ۱۸۸
- ۲- سکه های نقره و برنز تیسافرن - ساتراپ لودیا و کاریا ۱۸۸
- ۳- سکه ی نقره فارناباذ - ساتراپ کیلیکیا ۱۸۹
- ۴- سکه فارناباذ ۱۸۹
- ۵- سکه ارونتس ۱۹۰
- ۶- سکه ارونتس ۱۹۰
- ۷- سکه ممنون ، فرمانده لشکر ایران در شهرهای دریای اژه (ایونیا) ۳۳۸-۳۳۴ پ.م ۱۹۱
- ۸- سکه ممنون ۱۹۱
- ۸- سکه سپرداد ۳۳۴ پ.م ، ساتراپ لودیا و ایونیا ۱۹۲
- ۱۰- سکه سپرداد ۳۳۴ پ.م ، ساتراپ لودیا و ایونیا ۱۹۲
- ۱۱- سکه اتوفرادات ، ساتراپ لودیا در زمان اردشیر دوم ۱۹۳
- ۱۲- ائوگوراس ۳۶۸-۳۴۶ ..... ۱۹۳
- ۱۳- تصویر هدیه آورندگان ملل تابعه شاهنشاهی هخامنشی بر پلکان شرقی تالار آپادانا ۱۹۴
- ۱۴- تصویر هدیه آورندگان ۱۹۵
- ۱۵- تصویر هدیه آورندگان ۱۹۶
- ۱۶- هیئت نمایندگی ملل تابعه شاهنشاهی هخامنشی ۱۹۷
- ۱۷- هیئت نمایندگی ملل تابعه شاهنشاهی هخامنشی ۱۹۸
- ۱۸- تصویر هدیه آورندگان لودیایی ۲۰۰
- ۱۹- کوزه ای از طلا یا نقره هدیه لودیان ۲۰۰
- ۲۰- کوزه ای از طلا یا نقره که در پایین بدنه آن شیارهای عمودی فراوانی دارد ۲۰۱
- ۲۱- حلقه بازو یا بازو بند ، که دو انتهای آن به سر جانوران افسانه ای منتهی می شود ۲۰۲
- ۲۲- ازابه ران لودیایی ۲۰۳

- ۲۳- ارابه ران لودایی ۲۰۴
- ۲۴- هدیه آورندگان کاپادوکیایی ۲۰۵
- ۲۵- هدیه آورندگان ایونی ۲۰۵
- ۲۶- هدیه آور ایونی همراه با مخروطی کروی به شکل کلاف پشم ۲۰۶
- ۲۷- هدیه آورندگان تراکیه ایی ۲۰۷
- ۲۸- نقش برجسته دو جنگ جوی اهل تراکیا با سپرهای نقش حصیری ۲۰۸
- ۲۹- هدیه آورندگان کاریایی ۲۰۹
- ۳۰- هدیه آورندگان کیلیکیایی ۲۰۹
- ۳۱- هدیه کیلیکیان ۲۱۰

چکیده :

از آنجایی که آسیای صغیر از اهمیت ویژه ای در زمان هخامنشیان برخوردار بوده است لذا در این پژوهش سعی می شود علت این اهمیت بررسی گردد و نیز روابطی که هخامنشیان با این سرزمین در فاصله قرون ششم تا چهارم پ.م داشته اند و چگونگی تسلط هخامنشیان و نحوه اداره این منطقه توسط آنان و همچنین نقش پادشاهان هخامنشی در تحولات و رویدادهای وابسته به این سرزمین از جمله شورش ها و نبردها در دوره مذکور مورد بررسی قرار گیرد ، از این رو برای دست یابی به این نتایج از روش تطبیقی و نیز مطالعه کتب مرتبط به این دوره زمانی استفاده شده است و از مطالب ارائه شده می شود چنین نتیجه گرفت که به علت اهمیت آسیای صغیر و نقش ارتباطی آن در دوره هخامنشی ، از جایگاه ویژه ای برخوردار بوده است و تسلط بر این منطقه برای تمام پادشاهان این سلسله مهم بوده است زیرا هخامنشیان با در دست داشتن این منطقه می توانستند با جهان یونانی ارتباط برقرار کنند و همچنین بر تنگه های بسفر و داردانل و دریای اژه و مدیترانه که از نظر بازرگانی دارای اهمیت بود ، تسلط داشته باشند .

فصل اول :

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

اناتولی یا آسیای صغیر شبه جزیره ای است میان دریای سیاه، دریای اژه و دریای مدیترانه و تنها از طریق شرق و شمال شرقی با تمدن های بزرگی چون ایران و بین النهرین ارتباط دارد و به وسیله دو تنگه بسفر و داردانل از اروپا جدا می شود، از این جهت همچون پلی بین آسیا و اروپا بوده و تنها راه ارتباطی بین دنیای شرق و غرب است به همین دلیل آسیای صغیر دارای اهمیت کلیدی بوده و از این رو در دست داشتن این منطقه استراتژیک برای هخامنشیان بسیار حیاتی بوده است زیرا با در اختیار داشتن این ناحیه می توانستند بر تجارت حوزه دریای اژه و جزایر اطراف آن نظارت داشته باشند و آن را در انحصار خود درآورند از سوی دیگر با تصرف این منطقه ایرانیان برای نخستین بار با دنیای غرب و یونانیان ارتباط برقرار کردند و این همسایگی و ارتباط تاثیرات بسیاری را بر هر دو ملت گذاشته است. چنان چه گفته شد از آنجایی که آسیای صغیر بنا به علل مختلف از جمله موقعیت جغرافیایی و سوق الجیشی در زمان هخامنشیان از اهمیت بسیاری برخوردار بوده است لذا در این پایان نامه سعی شده است روابطی که هخامنشیان با این سرزمین در فاصله قرون ششم تا چهارم پ.م داشته اند و نیز چگونگی تسلط هخامنشیان و نحوه اداره این منطقه و رویدادهای وابسته به این سرزمین از جمله شورش ها و نبرد ها در دوره مذکور مورد بررسی قرار گیرد. همچنین کوشش شده است تا مشخص گردد که در چه ادواری روابط هخامنشیان با اهالی آسیای صغیر به صورت خصمانه و در چه زمانی به صورت دوستانه بوده است و نیز علل این رفتار ها بیان شود، همچنین به شورش های اهالی آسیای صغیر در برابر هخامنشیان پرداخته شده و نقش یونان در حرکات استقلال طلبانه اهالی آسیای صغیر در برابر هخامنشیان بررسی گردیده است. در واقع باید گفت که با فروپاشی دولت آشور توسط ماد ها و بابلیان، توجه مخصوص ایرانیان به آسیای صغیر آغاز شده بود، اما کورش با گشودن لودیا سبب در آمیختن تاریخ ایران با سرنوشت آسیای صغیر شد در حقیقت با سقوط امپراتوری افسانه ای کرزوس آسیای صغیر و بخشی از یونان هرگز نتوانستند خود را از پیوند

بهنجار یا نابهنجاری که با ایران خورده بودند برهاند و از این زمان به بعد آسیای صغیر تا فروپاشی حکومت ساسانیان زیر نفوذ مستقیم و غیر مستقیم حکومت های ایرانی قرار گرفت. از سوی دیگر در دست داشتن این منطقه برای هخامنشیان که نقشه ی فتح سراسری یونان را طرح کرده بودند اهمیت حیاتی داشت زیرا بدون در دست داشتن این منطقه و تسلط بر تنگه ها، گذر از آسیا به اروپا بسیار مشکل می نمود. در این پژوهش سعی شده است تمامی اطلاعاتی که در مورد این منطقه ی جغرافیایی موجود است، جمع آوری شود که شامل پنج فصل است در این فصول تلاش می شود به سوالات اساسی مطرح شده پاسخ داده شود، ابتدا توضیحی درباره وضعیت جغرافیایی و پیشینه منطقه داده می شود سپس درباره چگونگی و علل تسخیر دولت لودیا و آسیای صغیر توسط کورس و نیز دوران پادشاهی داریوش و شورش های روی داده در زمان وی توضیحاتی ارائه می گردد و با بیان این که در این زمان اولین برخورد بین ایران و دنیای غرب روی می دهد به چگونگی این برخورد و حمله داریوش و خشیارشا به یونان و نتایج آن پرداخته می شود. در فصل چهارم این تحقیق مسائل روی داده از جمله شورش ها در دوران شش پادشاه آخر هخامنشی بیان می گردد و فصل آخر هم شامل مسائل فرهنگی، اداری و تمدنی آسیای صغیر در این عصر است و تاثیرات متقابلی را که این دو بر هم گذارده اند بررسی می شود.

۱-۲ بیان مسئله

آسیای صغیر بنا به علل مختلف از اهمیت بسیاری در زمان هخامنشیان برخوردار بوده است به عنوان مثال از لحاظ موقعیت جغرافیایی و سوق الجیشی آخرین سرزمین واسطه بین آسیا و اروپا و شمال افریقا به شمار می آمده و هرگاه هخامنشیان می توانستند بر این سرزمین کاملاً مسلط شوند موقعیت مناسبی برای دسترسی ایشان به اروپا و شمال افریقا فراهم می آمد به دنبال همین امر بود که هم یونانیان و هم مصریان از همان اوایل تسلط هخامنشیان بر آسیای صغیر در برابر دولت ایران قرار گرفتند و البته پس از سلطه هخامنشیان در آسیای صغیر سرزمین های اطراف از جمله سوریه، فلسطین و .. نیز تحت تصرف ایرانیان در آمدند و البته مصر نیز نتوانست در برابر هخامنشیان ایستادگی کند و ناگزیر سلطه هخامنشیان را پذیرفت به این ترتیب خطر حمله ایرانیان، یونانیان را نیز در معرض تهدید جدی قرار داد بنابراین یونانیان ناگزیر بودند در برابر این تهدید عکس العمل نشان دهند مخصوصاً این که در چند قرن پیش از آن یونانیان مهاجر زیادی در غرب آسیای صغیر و سواحل و جزایر آن حدود در دریای اژه به تشکیل دولت شهر هایی در آسیای صغیر تحت عنوان ایونیه پرداخته بودند شورش یونانیان در آسیای صغیر و درگیری های بین یونان و ایران از زمان کورش و مخصوصاً داریوش و خشیارشا از همین جا آغاز شد و سپس به اشکال مختلف تا پایان دوره هخامنشیان ادامه پیدا کرد و در نهایت موجب سرنگونی هخامنشیان به دست اسکندر مقدونی و سپاه عمدتاً یونانی او آسیای صغیر چند هدف عمده را دنبال می کردند : ۱- ایجاد زمینه لازم به منظور پیشروی به سمت آسیا و افریقا و سلطه بر آن بخش ها و جهان پیرامون ۲- بهره برداری از امکانات و توانمندی ها و استعداد های ویژه این سرزمین از لحاظ اقتصادی مثلاً بازرگانی، کشاورزی و .. ۳- ایجاد عرصه ی امنیتی فراگیر به منظور حفظ قدرت سیاسی و نظامی خود در فلات ایران و موارد دیگر. پس لازم به نظر می رسد که وضعیت آسیای صغیر در دوره هخامنشی از آغاز تا پایان از

جهات مختلف مورد بررسی قرار گیرد تا اهمیت این قضایا برای محقق روشن و آشکار گردد این
جهات مختلف به طور خلاصه عبارتند از مسائل جغرافیایی، پیشینه فرهنگی و تمدنی، اوضاع سیاسی،
اداری، اقتصادی و غیره...

۳-۱ سوالات تحقیق

به منظور بررسی مسئله لازم است که ابتدا به پرسش های زیر که از یک سوال اصلی سه پرسش
فرعی تشکیل می شود، پاسخ داده شود. این پرسش ها عبارتند از :

۱-۳-۱ سوال اصلی

۱- علت قیام ایونی های آسیای صغیر در دوره داریوش یکم چه بوده است

۲-۳-۱ سوالات فرعی

۱- علت حمله ایران به یونان اصلی چه بوده است ؟

۲- علت حمله کوروش به لودیا چه بوده است

۳- آسیای صغیر بنا به چه علل و دلایلی برای هخامنشیان اهمیت داشت ؟

۴-۱ فرضیه های تحقیق

۱-۴-۱ فرضیه اصلی :

تمایل ایونی ها به استقلال طلبی و جدایی دولت شهرهای خود در برابر اقتدارگرایی دولت
هخامنشی و نیز رهایی از اسارت هخامنشیان و عدم رضایت از سلطه هخامنشیان که همین عامل
زمینه ساز دخالت یونانیان و در نهایت شکست هخامنشیان توسط اسکندر مقدونی شد

۱-۴-۲ فرضیه های فرعی :

- ۱- تنبیه یونانیان سرزمین اصلی به دلیل کمکشان به شورش ایونیان در آسیای صغیر و همچنین تمایل داریوش به کشور گشایی و تسلطش به مدیترانه و دریای اژه
- ۲- کورش برای مقابله با حمله ی کرزوس شاه لودیا به خاک ایران، به لودیا حمله برد.
- ۳- در پاسخ به این پرسش باید بگوییم که آسیای صغیر بنا به دلایل سیاسی، نظامی و سوق الجیشی و همچنین اقتصادی، فرهنگی و دینی و اینکه کلیدی برای تسخیر شمال افریقا و بخش هایی از اروپا بوده برای هخامنشیان از اهمیت بی همتایی برخوردار بوده است و سلطه هخامنشیان بر این منطقه می توانست در بقای این دولت نقش عمده ای داشته باشد.

۱-۵ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن

نقش کلیدی آسیای صغیر در رخداد های دوره هخامنشی و ارزش و اهمیت تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی آسیای صغیر از جمله موارد مهم در دست یابی به تغییراتی است که در ارتباط با تاریخ هخامنشی می توان بدان پرداخت و می توان چنین اذعان داشت که شناخت و بررسی منطقه مذکور با کش و قوس های فراوان می تواند بر اهمیت موضوع دلالت داشته باشد و انگیزه جهت انتخاب این موضوع کوشش در یافتن نکات تازه در رابطه با ارتباط هخامنشیان با اهالی آسیای صغیر است.

۱-۶ اهداف تحقیق

با توجه به این که آسیای صغیر در دوره باستان از اهمیت خاصی برخوردار بوده، نگاه ویژه به تحولات سیاسی منطقه در دوره هخامنشی لازم به نظر می رسد لذا هدف از تحقیق در این مورد آشنایی با تحولات سیاسی منطقه جهت بررسی تقابل تاریخی آسیای صغیر با هخامنشیان است. تاریخی که بیشتر جنگ ها را در بر گرفته و هدف این تحقیق شناسایی عوامل بروز جنگ و پیامدهای

آن در تاریخ سیاسی منطقه است و همچنین مسائل جغرافیایی، فرهنگی، اقتصادی و .. و نیز کشف ابهامات و مسائل مربوط به روابط میان هخامنشیان و اقوام مختلف آسیای صغیر اعم از یونانی ها و اقوام بومی دیگر می باشد.

۷-۱ روش تحقیق

شیوه تجزیه و تحلیل یافته های تاریخی بر اساس روش تبیینی، یعنی پس از مطالعه، فیش برداری و انتخاب مطالب، طبقه بندی مطالب از جمله روش هایی است که می توان از آنها به عنوان تحلیل تاریخی استفاده کرد بدین منظور که با مقایسه نقل قول ها و انتخاب داده های تاریخی به یافته ها برسیم.

۸-۱ روش گردآوری اطلاعات

روش گردآوری اطلاعات بر اساس یادداشت (فیش برداری) از منابع مختلف کتابخانه ای و از جمله منابع دست اول همچون کتیبه ها و دیگر متون باقی مانده از دوره ی مورد نظر و همچنین تحقیقات داخلی و خارجی صورت گرفته در حوزه ی موضوع مورد تحقیق تا حدی که دسترسی به آنها برای محقق ممکن بوده است.

۹-۱ روش تجزیه و تحلیل داده ها

انتخاب مطلب و طبقه بندی آنها، تشخیص سره از ناسره مطالب، بر پایه استدلال منطقی و علمی که از جمله کارهایی است که در این تحقیق اعمال شده است در واقع پی از فیش برداری مطالبی که در خور و شایسته تحقیق است انتخاب گردیده است.

۱۰-۱ متغیر ها و واژه های کلیدی

آسیای صغیر - هخامنشیان - ایونیا - لودیا - آتن

۱۱-۱ پیشینه تحقیق

در مورد هخامنشیان تحقیقات بسیاری صورت گرفته است که بهترین و ارزنده ترین آنها عبارتند از: تاریخ امپراتوری هخامنشیان، نوشته ی پی یر بریان که حاوی اطلاعات بسیار ارزنده ای در زمینه ی تاریخ هخامنشی است. کسانی چون فرای، داندامایف، هیگ نت، گیرشمن، فرای و غیره نیز در این مقوله تحقیقاتی انجام داده اند. در داخل ایران افرادی همچون پیرنیا، زرین کوب و غیره نیز در این باره آثاری از خود به جای گذاشته اند. ولی اکثر آنان این دوره را به طور کلی مورد بررسی قرار دادند اما هیچ یک از این آثار صرفاً به بررسی رویدادهای آسیای صغیر در دوره هخامنشی به صورت یکپارچه و جامع نپرداخته است. در اینجا به بررسی برخی از این آثار می پردازیم:

۱-۱۱-۱ تاریخ امپراتوری هخامنشیان

پروفسور پی یر بریان استاد تاریخ عهد باستان در دانشگاه تولوز و متخصص تاریخ شرق میانه در عصر استیلای پارس و کشورگشایی اسکندر است. تاریخ امپراتوری هخامنشیان اثری است دو جلدی با پژوهشی گسترده درباره تاریخ امپراتوری هخامنشیان و ابعاد گوناگون اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و دینی آن. جلد اول این کتاب از سه بخش و دوازده فصل تشکیل شده است که از ابتدای تاریخ پارس (قبل از تشکیل امپراتوری) تا انتهای پادشاهی داریوش را در بر دارد و تمام کشورگشایی ها، شورش ها و نیز مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را شامل می شود. و جلد دوم این کتاب از آغاز پادشاهی خشیارشا تا سقوط این سلسله است. این کتاب دارای مطالب بسیار ارزنده و کاملی درباره ی تاریخ هخامنشیان است و نگارنده از این اثر ارزشمند در قسمت های مختلف پژوهش، بسیار استفاده شده است.